

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 184/18
U Luxembourggu 26 studenoga 2018.

Presuda u predmetu T-458/17
Shindler i dr./Vijeće Europske unije

Brexit: nije dopušten zahtjev trinaestero britanskih građana koji borave u državama Unije različitima od Ujedinjene Kraljevine za poništenje odluke kojom se odobrava otvaranje pregovora o Brexitu

Opći sud presuđuje da predmetna pobijana odluka ne proizvodi učinke na pravni položaj britanskih građana koji su podnijeli tužbu

Trinaestero britanskih građana koji borave u državama članicama različitima od Ujedinjene Kraljevine od Općeg suda Europske unije zahtijeva poništenje odluke Vijeća Europske unije kojom se odobrava otvaranje pregovora o Brexitu.

Tužitelji tvrde da su zbog svojeg iseljenja lišeni prava glasovanja na referendumu, da pobijana odluka proizvodi izravne posljedice na prava koja im pripadaju prema Ugovorima i da predstavlja akt kojim je Vijeće prihvatilo obavijest o namjeri povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije. Usto, navode da cilj pobijane odluke nije osiguranje zadržanja njihova svojstva građana Unije i da je postupak povlačenja ništav zbog nepostojanja ustavnog ovlaštenja. Konačno, tužitelji naglašavaju da je tužba koju su podnijeli Općem sudu jedini djelotvoran pravni lijek pred sudom Unije prije neizbježnog gubitka njihova svojstva građana Unije do kojeg će doći 29. ožujka 2019.

Vijeće traži od Općeg suda da presudi da je tužba nedopuštena i da se, dakle, o predmetu ne može odlučivati jer pobijanu odluku ne mogu pobijati ni fizička ni pravna osoba te da tužitelji nemaju ni pravni interes ni aktivnu procesnu legitimaciju za pokretanje postupka protiv te odluke. Naime, prema mišljenju Vijeća, pobijana odluka ne proizvodi nikakav učinak na pravni položaj tužitelja, ona predstavlja tek pripremni akt i temelji se na obavijesti Ujedinjene Kraljevine o njezinoj namjeri povlačenja. Dakle, na prava tužitelja moglo bi se utjecati tek nakon završetka postupka iz članka 50. UEU-a¹.

U svojoj današnjoj presudi Opći sud provjerava je li tužba za poništenje koju je podnijelo trinaestero britanskih građana dopuštena, odnosno je li usmjerena protiv odluke koja proizvodi učinke na njihov pravni položaj. Utvrđuje da akt nije upućen tužiteljima i stoga podsjeća na pravilo prema kojem se tužba može podnijeti ako se akt barem izravno odnosi na tužitelje² i izravno proizvodi učinke na njihov pravni položaj. Opći sud primjećuje da – **iako odluka Vijeća kojom se odobrava otvaranje pregovora o Brexitu proizvodi pravne učinke u odnosima između Unije i njezinih država članica kao i između institucija Unije, posebno u odnosu na Komisiju, koja je tom odlukom ovlaštena otvoriti pregovore o sporazumu s Ujedinjenom Kraljevinom – ona ne proizvodi izravno učinke na pravni položaj tužitelja.**

Naime, Opći sud smatra da odluka ne mijenja pravni položaj britanskih građana koji borave u državi članici različitoj od Ujedinjene Kraljevine, bilo da se radi o njihovu položaju na dan donošenja pobijane odluke ili o njihovu položaju od datuma povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz

¹ Odredbe članka 50. UEU-a predviđaju da svaka država članica može donijeti odluku o povlačenju iz Unije u skladu sa svojim ustavnim odredbama. Tako država članica koja donese odluku o povlačenju o svojoj namjeri obavješćuje Europsko vijeće. S obzirom na smjernice koje daje Europsko vijeće, Unija pregovara i sklapa s tom državom sporazum kojim se utvrđuju aranžmani njezina povlačenja, uzimajući pritom u obzir okvir za njezin budući odnos s Unijom. Kad se taj sporazum dogovori, u ime Unije sklapa ga Vijeće, odlučujući kvalificiranom većinom, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta.

² Članak 263. četvrti stavak UFEU-a

Unije. Tako, prema mišljenju Općeg suda, tužitelji pogrešno tvrde da pobijana odluka izravno utječe na njih, osobito u odnosu na njihovo svojstvo građana Unije i njihovo pravo glasovanja na europskim i lokalnim izborima, njihovo pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, njihovu slobodu kretanja, boravka i rada, njihovo pravo vlasništva i njihova prava na socijalna davanja. Opći sud dodaje da, iako je točno da to hoće li se sklopiti sporazum o povlačenju može utjecati na pravni položaj tužitelja, osobito u odnosu na njihovo svojstvo građana Unije u trenutku povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, taj mogući utjecaj na njihova prava, sadržaj i opseg kojeg se, uostalom, za sada ne mogu procijeniti, ne proizlazi iz pobijane odluke.

Opći sud usto navodi da pobijana odluka ne sadržava nikakvu odluku i ne potvrđuje niti prihvaća obavijest o namjeri povlačenja od 29. ožujka 2017. te, dakle, smatra da tužitelji ne mogu osnovano tvrditi da pobijana odluka sadržava implicitan akt kojim je Vijeće prihvatilo obavijest o namjeri povlačenja od 29. ožujka 2017. niti da je pobijana odluka potvrdila izlazak Ujedinjene Kraljevine iz Unije.

U odnosu na zadržavanje tužitelja svojstva građana Unije, pobijana odluka samo je pripremni akt koji ne može prejudicirati sadržaj mogućeg konačnog sporazuma, osobito u pogledu područja primjene mogućih odredaba koje se odnose na očuvanje statusa i prava britanskih građana u 27 država članica Unije, to više što pobijana odluka nema za cilj određivanje tih prava za slučaj da se sporazum ne sklopi. Dakle, tužitelji ne mogu tvrditi da pobijana odluka ne pruža nikakvu sigurnost u odnosu na prava iseljenih građana Ujedinjene Kraljevine.

O navodnom nepostojanju nedvojbenog ustavnog ovlaštenja utemeljenog na glasovanju svih britanskih građana, Opći sud opaža da se tim argumentima želi osporiti zakonitost pobijane odluke. Međutim, prema mišljenju Općeg suda, takvi argumenti ne utječu na dopuštenost tužbe s obzirom na to da ne dovode u pitanje nepostojanje izravnih učinaka odluke na pravni položaj tužitelja.

U odnosu na argumente koji se temelje na nepostojanju drugog djelotvornog pravnog lijeka pred sudom Unije, Opći sud opaža, kao prvo, da područje primjene pobijane odluke koju on mora ocijeniti ne obuhvaća mogući gubitak svojstva građana Unije jer odluka u pogledu tužitelja ima značaj pripremnog akta. Kao drugo, Opći sud podsjeća na to da sudski nadzor poštovanja pravnog poretka Unije ne osiguravaju samo Sud i Opći sud Europske unije, nego i sudovi država članica. Akt kojim je Ujedinjena Kraljevina obavijestila Vijeće o svojoj namjeri da se povuče iz Unije i činjenica da određeni britanski građani nisu mogli glasovati mogli su biti predmet tužbe pred sudom Ujedinjene Kraljevine. Osim toga, u odnosu na argument tužitelja da im jedino tužba podnesena pred Općim sudom može jamčiti njihovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu kada je riječ o sporovima koji se odnose na mogući sporazum o povlačenju jer će Ujedinjena Kraljevina moći smatrati da je odluka suda Unije ne obvezuje, Opći sud naglašava da dopuštenost njihove tužbe ne ovisi o odgovoru na pitanje hoće li Ujedinjena Kraljevina smatrati da je odluka suda Unije obvezuje, nego o uvjetu prema kojem pobijana odluka mora izravno proizvoditi učinke na pravni položaj tužitelja.

Stoga Opći sud odbacuje tužbu kao nedopuštenu jer odluka Vijeća kojom se odobrava otvaranje pregovora o Brexitu ne proizvodi obvezne pravne učinke koji utječu na interese tužitelja, mijenjajući na bitan način njihov pravni položaj.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Kontakt za medije: Corina Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106